

Cuprins

Prefață	7
Capitolul 1: Ciclurile timpului	9
Capitolul 2: Un calculator din piatră	40
Capitolul 3: Templele care priveau spre Cer	70
Capitolul 4: Dur.an.ki - „Legătura dintre Cer și Pământ”	99
Capitolul 5: Păstrătorii secretelor	130
Capitolul 6: Arhitecții divini	167
Capitolul 7: Un Stonehenge pe Eufrat	201
Capitolul 8: Povești calendaristice	233
Capitolul 9: Unde mai răsare Soarele	263
Capitolul 10: Pe urmele lor	298
Capitolul 11: Exilați pe un pământ schimbător	339
Capitolul 12: Epoca Berbecului	368
Capitolul 13: Urmările	406
Note	440
Surse suplimentare	442
Despre autor	454

CICLURILE TIMPULUI

Se spune că Augustin de Hippo, episcopul din Cartagina (354-430), cel mai mare gânditor al Bisericii Creștine din primele secole d.Hr., cel care a contopit religia Noului Testament cu tradiția platoniană a filosofiei grecești, a fost întrebat: „Ce este timpul?” Răspunsul său a fost următorul: „Dacă nu mă întreabă nimeni, știu ce este; dar dacă vreau să explic cuiva, atunci nu știu.”

Timpul este esențial pentru Pământ și pentru tot ceea ce este pe el, cât și pentru noi, ca indivizi; căci, așa cum știm din experiență și din observații, ceea ce ne separă de momentul în care ne naștem și de momentul în care încetăm din viață este TIMPUL.

Deși nu știm ce e timpul, am găsit modalități de a-l măsura. Ne numărăm viețile în *ani*, care - dacă stăm puțin să ne gândim - reprezintă un alt mod de a spune „orbite”, pentru că aceasta (o orbită) reprezintă un „an” pe Pământ: timpul necesar Pământului, planetei noastre, pentru a finaliza o orbită în jurul stelei noastre, Soarele. Nu știm ce este timpul, dar modul în care îl măsurăm ne face să ne întrebăm: oare, am trăi mai mult, ciclul nostru de viață ar fi diferit, dacă ne-am afla pe o altă planetă, cu un „an” mai lung? Am fi „nemuritori” dacă ne-am găsi pe o „planetă de milioane de ani” - asemenea faraonilor egipteni, care credeau într-o eternă viață de apoi, odată ce se alăturau zeilor pe acea „planetă a milioaneilor de ani”?

Chiar există alte planete „afară” a, mai mult, planete pe care viața, așa cum o știm, ar fi putut evolua sau este sistemul

nostru planetar singular, iar viața de pe Pământ este unică și noi, oamenii, suntem singuri sau faraonii știau la ce se refereau în *Textele Piramidelor*?

„Uită-te spre cer și numără stelele”, i-a spus Domnul lui Avram, când a încheiat legământul cu el. Omul s-a uitat spre cer din timpuri imemorabile și s-a întrebat dacă mai sunt alții ca el acolo, de pe alte pământuri. Logica și probabilitatea matematică ne obligă să răspundem afirmativ; dar abia în 1991, astronomii, *pentru prima dată*, așa cum este accentuat, au găsit de fapt alte planete care orbitau alți sori, în altă parte a universului.

Prima descoperire, din iulie 1991, s-a dovedit a nu fi complet corectă. A fost un anunț făcut de o echipă de astronomi britanici, care, pe baza observațiilor, de-a lungul unei perioade de cinci ani, au ajuns la concluzia că o stea care se rotește rapid, identificată ca Pulsar 1829-10, are un „însoțitor de dimensiuni planetare”, de aproximativ zece ori mai mare decât Pământul. Se presupune despre pulsari că sunt nucleeele extraordinar de dense ale stelelor care au dispărut dintr-un motiv sau altul. Învârtindu-se constant, ei emit impulsuri de energie radio în explozii regulate, de multe ori pe secundă. Astfel de impulsuri pot fi monitorizate prin radiotelescoape; prin detectarea unei fluctuații ciclice, astronomii au presupus că o planetă care orbitează în jurul lui Pulsar 1829-10 o dată la șase luni poate provoca și poate explica fluctuația.

După cum s-a demonstrat ulterior, astronomii britanici au recunoscut câteva luni mai târziu că estimările lor erau imprecise și, prin urmare, nu au putut susține concluzia că pulsarul, aflat la aproximativ 30.000 de ani-lumină distanță, avea un satelit planetar. Până atunci însă, o echipă americană a făcut o descoperire similară, referitoare la un pulsar

mult mai apropiat, identificat drept PSR 1257+12 - un soare prăbușit, aflat la numai 1.300 de ani-lumină distanță de noi. Conform astronomilor, acesta a explodat cu aproximativ un miliard de ani în urmă și, categoric, are două, poate chiar trei planete care îl orbitau. Cele două se roteau în jurul Soarelui la aproximativ aceeași distanță, ca Mercur față de Soare, iar cea de-a treia planetă posibilă orbita în jurul soarelui ei la aproximativ aceeași distanță dintre Pământ și Soarele nostru.

„Descoperirea a dus la speculații, cum că sistemele planetare nu numai că sunt destul de comune, dar ar putea să apară și în diverse circumstanțe”, a scris John Noble Wilford, în *The New York Times* din 9 ianuarie 1992. „Oamenii de știință au spus că este foarte puțin probabil ca planetele care orbitează în jurul unor pulsari să reprezinte medii prielnice vieții; dar descoperirile i-au încurajat pe astronomi, care aveau să înceapă un studiu sistematic al cerului, în căutarea unor semne de viață extraterestră inteligentă.”

Atunci, au avut faraonii dreptate?

Cu mult înainte de faraoni și de *Textele Piramidelor*, o civilizație antică - prima cunoscută de om - deținea o cosmogonie avansată. În urmă cu șase mii de ani, în Sumerul antic, ceea ce astronomii au descoperit în anii '90 era deja cunoscut: nu numai adevărata natură și alcătuirea sistemului nostru solar (inclusiv planetele cele mai îndepărtate), ci și ideea că există alte sisteme solare în univers, că stelele lor („sorii”) pot să se prăbușească sau să explodeze, că planetele lor pot fi aruncate, că viața, într-adevăr, poate fi transportată de la un sistem stelar la altul. Era o cosmogonie detaliată, consemnată.

Un text lung, scris pe șapte tăblițe, a ajuns mai întâi la noi, în versiunea sa babiloniană ulterioară. Numit *Epicul*

Creației și cunoscut prin cuvintele sale de deschidere, *Enuma elish*, a fost citit public în timpul festivalului de Anul Nou, care începea în prima zi a lunii Nissan, care coincide cu prima zi a primăverii.

Subliniind procesul prin care a luat ființă sistemul nostru solar, textul lung descrie modul în care Soarele („Apsu”) și mesagerul său Mercur („Mummu”) s-au alăturat pentru prima dată unei planete vechi, numită Tiamat; cum o pereche formată din planetele Venus și Marte („Lahamu” și „Lahmu”) s-a unit apoi între Soare și Tiamat, urmând apoi două perechi, dincolo de Tiamat – Jupiter și Saturn („Kishar” și „Anshar”) și Uranus și Neptun („Anu” și „Nudimmud”), ultimele două fiind planete necunoscute astronomilor moderni până în 1781 și 1846 – dar știute și descrise de sumerieni cu milenii înainte. Pe măsură ce acești „zei cerești” creați se atrăgeau reciproc, unii dintre ei dobândeau sateliți naturali. Tiamat, în mijlocul acelei familii planetare instabile, a dobândit 11 sateliți; unul dintre aceștia, „Kingu”, s-a mărit atât de mult, încât a început să preia aspectul unui „zeu ceresc”, asemănându-se cu o planetă. Iar astronomii moderni nu acceptau sub nicio formă posibilitatea ca o planetă să aibă mai mulți sateliți; asta până când Galileo a descoperit cei mai mari patru sateliți ai lui Jupiter, în anul 1609, cu ajutorul unui telescop; dar sumerienii cunoșteau acest lucru cu milenii înainte.

În acel sistem solar instabil, în conformitate cu *Epicul Creației*, vechi de milenii, a apărut un invadator din spațiul cosmic – o altă planetă. Era un corp ceresc care nu s-a născut în familia lui Apsu, ci unul care a aparținut familiei altei stele și care a fost împins să rătăcească prin spațiu. Cu milenii înainte ca astronomia modernă să afle despre pulsari și

despre prăbușirea stelelor, cosmogonia sumeriană își imaginase deja alte sisteme planetare și prăbușirea sau explozia stelelor care le-au aruncat planetele. Astfel, după *Enuma elish*, o astfel de planetă aruncată, ajungând la marginea propriului nostru sistem solar, a început să fie atrasă spre mijlocul lui (Fig. 1).

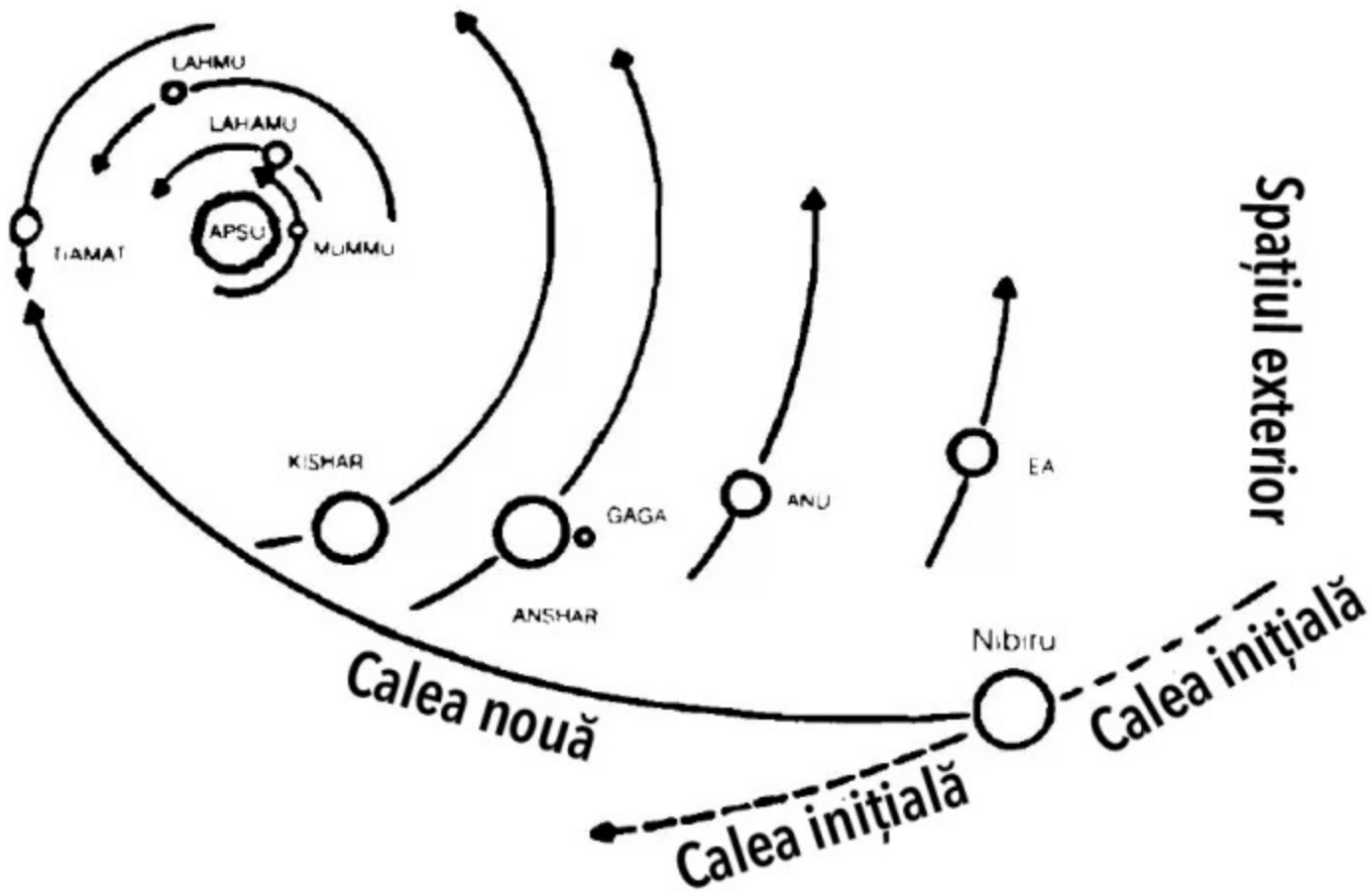

Fig. 1

În timp ce trecea pe lângă planetele exterioare, planeta a cauzat schimbări ce reprezintă multe dintre enigmele care încă îi derutează pe astronomii moderni - de exemplu, cauza înclinării lui Uranus de partea sa, orbita retrogradă a celui mai mare satelit al lui Neptun, Triton, sau ceea ce l-a tras pe Pluto din locul său ca satelit pentru a deveni o planetă cu o orbită ciudată. Cu cât invadatorul era atras mai mult în centrul sistemului solar, cu atât mai mult a fost forțat pe un curs de coliziune cu Tiamat, rezultând „bătălia cerească”. În seria de coliziuni, cu sateliții invadatorului lovindu-se în mod repetat de Tiamat, vechea planetă s-a împărțit în două. Jumătate a fost sfărâmată, pentru a deveni centura de asteroizi (între Marte și Jupiter) și diverse comete; cealaltă

jumătate, avariata, dar intactă, a fost împinsă pe o nouă orbită pentru a deveni planeta pe care o numim Pământ („Ki”, în sumeriană); alături, era cel mai mare satelit al lui Tiamat, care a devenit Luna. Invadatorul însuși a fost prins pe o orbită permanentă în jurul Soarelui, pentru a deveni cel de-al doisprezecelea membru al sistemului nostru solar (format din Soare, Lună și zece planete). Sumerienii i-au spus *Nibiru* - „planeta care traversează”. Babilonienii au redenumit-o *Marduk*, în onoarea principalului lor zeu. În timpul bătăliei cerești, vechea epopee afirma că „sămânța vieții”, adusă de Nibiru din altă parte, a fost transmisă pe Pământ.

Filosofii și oamenii de știință, contemplând universul și propunând cosmogonii moderne, ajung, fără excepție, să trateze problema timpului. Timpul este o dimensiune în sine sau poate că este singura dimensiune adevărată din univers? Timpul curge doar înainte sau poate curge și înapoi? Este prezentul parte a trecutului sau începutul viitorului? Nu în ultimul rând, a avut timpul un început? Pentru că dacă a avut un început, atunci va avea și un sfârșit? Dacă universul a existat dintotdeauna, fără început și fără sfârșit, este și timpul fără început și fără sfârșit sau universul a avut într-adevăr un început, poate odată cu Big Bangul, asumat de mulți astrofizicieni, caz în care timpul a început odată cu universul?

Cei care au conceput cosmogonia sumeriană uimitor de precisă au crezut, de asemenea, într-un început (astfel, într-un sfârșit). Este clar că ei au exprimat timpul ca o măsură, punctul de pornire și factorul, începutul dintr-o saga cerească; pentru că primul cuvânt al *Epicului Creației*, *Enuma*, înseamnă *când*:

Enuma elish la nabu shamamu

Când în înălțimi cerul nu a fost numit

Shaplitu ammatum shuma la zakrat

Și dedesubt, solul (Pământul) nu a fost numit.

Trebuie să fi fost nevoie de mari minți științifice pentru a imagina o fază primordială în care „nu exista nimic, doar Apsu primordial, inițiatorul lor, Mummu și Tiamat” – când Pământul nu exista încă; și pentru a realiza că pentru Pământ și pentru toate cele de pe el, „marea explozie” nu a avut loc atunci când universul sau chiar sistemul solar a fost creat, ci a reprezentat evenimentul bătăliei cerești. Atunci, în acel moment, timpul a început pentru Pământ – momentul în care, separat de jumătatea lui Tiamat care a devenit centura de asteroizi („Cerul”), Pământul a fost deplasat pe noua sa orbită și se putea începe numărarea anilor, a lunilor, a zilelor, nopților – pentru a măsura timpul.

Această viziune științifică, centrată pe cosmogonia antică, religie și matematică, a fost exprimată în multe texte sumeriene, pe lângă *Epicul Creației*. Un text considerat de savanți ca „mit” despre „Enki și ordinea mondială”, dar care este literalmente povestea autobiografică a lui Enki, zeul sumerian al științei, descrie momentul în care – *când* – Timpul a început să fie însemnat pe Pământ:

În zilele de demult,
când Cerul a fost despărțit de Pământ,
În nopțile de odinioară,
când Cerul a fost separat de Pământ...

Un alt text, în cuvinte repetate frecvent pe tăblițele sumeriene din lut, a transmis noțiunea de început, prin enumerarea

numeroaselor aspecte ale evoluției și civilizației care nu existau înainte de evenimentul crucial. Conform textului, înainte de acel moment, „numele omului nu fusese încă strigat” și „lucrurile necesare nu fuseseră încă inventate”. Toate aceste evoluții au început să se petreacă numai „după mutarea Cerului de pe Pământ, după ce Pământul a fost separat de Cer”.

Nu este surprinzător că aceleași noțiuni de început al timpului au stabilit, de asemenea, credințele egiptene, a căror dezvoltare a fost ulterioară celor sumeriene. Citim în *Textele Piramidelor* (paragraful 1466) următoarea descriere a începutului lucrurilor:

Când Cerul încă nu fusese creat,
Când oamenii încă nu fuseseră zămisliți,
Când zeii încă nu se născuseră,
Când moartea încă nu fusese creată...

Această cunoaștere, universală în Antichitate și provenind din cosmogonia sumeriană, a fost reluată în primul verset din Geneză, prima carte a Bibliei ebraice:

La început,
Elohim a creat Cerul și Pământul.
Și Pământul era fără formă și gol
și întunericul era peste suprafața Tehomului¹,
iar adierea Domnului se mișca peste întinderea
apelor.

Acum este recunoscut faptul conform căruia această poveste biblică a creației s-a bazat pe texte mesopotamiene ca *Enuma elish*, cu *Tehom* pentru Tiamat, „adiere” însem-